

512.

U M O W A

między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Austriacką o żegludze powietrznej, podpisana w Wiedniu, dnia 10 kwietnia 1930 r.

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ,
M Y, I G N A C Y M O Ś C I C K I,
PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ,

Wszem wobec i każdemu z osobna, komu o tem wiedzieć należy, wiadomem czynimy:

Dnia dziesiątego kwietnia tysiąc dziewięćset trzydziestego roku podpisana została w Wiedniu między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Austriackiej Umowa o Żegludze Powietrznej wraz z Protokołem Dodatkowym o następującem brzmieniu dosłownem:

U M O W A

między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Austriacką o żegludze powietrznej.

PREZYDENT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

i

PREZYDENT ZWIĄZKOWY
REPUBLIKI AUSTRJACKIEJ

V E R T R A G

zwischen der Republik Polen und der Republik Österreich über den Luftverkehr.

DER PRÄSIDENT DER REPUBLIK POLEN

und

DER BUNDESPRÄSIDENT DER REPUBLIK
ÖSTERREICH

w jednakowem przeświadczeniu, że popieranie rozwoju pokojowej międzynarodowej żeglugi powietrznej między Polską a Austrią leży w interesie obydwóch Państw,

postanowili zawrzeć umowę o żegludze powietrznej i mianowali w tym celu swoich pełnomocników:

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej:

P. Dr. Karola BADERA, Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego Rzeczypospolitej Polskiej w Wiedniu,

Prezydent Związkowy Republiki Austriackiej:

P. Dr. Michael HAINISCH, Związkowego Ministra Handlu i Komunikacji.

Pełnomocnicy ci, po wymianie swych pełnomocnictw, uznanych za dobre i sporządzone w należytej formie, zgodzili się na następujące postanowienia:

Artykuł 1.

1. Każde z Umawiających się Państw udziela w czasie pokoju pod warunkiem zupełnej wzajemności statkom powietrznym drugiego Umawiającego się Państwa, w tem ostatniem prawidłowo zareje-

haben, von der gleichen Überzeugung geleitet, dass die Förderung der Entwicklung des friedlichen internationalen Luftverkehrs zwischen Polen und Österreich im Interesse beider Staaten gelegen ist,

beschlossen, einen Vertrag über den Luftverkehr abzuschliessen, und zu diesem Zwecke ihre Bevollmächtigten ernannt:

Der Präsident der Republik Polen:

Herrn Dr. Karol BADER, ausserordentlichen Gesandten und bevollmächtigten Minister der Republik Polen in Wien,

Der Bundespräsident der Republik Österreich:

Herrn Dr. Michael HAINISCH, Bundesminister für Handel und Verkehr.

Diese Bevollmächtigten haben nach Austausch ihrer in guter und gehöriger Form befundenen Vollmachten die nachstehenden Bestimmungen vereinbart:

Artikel 1.

1. Jeder Vertragsstaat gewährt in Friedenszeiten unter der Bedingung vollen Gegenseitigkeit den Luftfahrzeugen des anderen Vertragsstaates, die in diesem ordnungsmässig eingetragen sind, bei

stowanym, prawa żeglugi powietrznej na swym obszarze z zastrzeżeniem stosowania się do postanowień Umowy niniejszej.

2. Istnieje jednak zgoda co do tego, że zarobkowy przewóz osób i rzeczy, a w szczególności urządzenie i eksploatacja regularnej komunikacji lotniczej przez przedsiębiorstwa lotnicze jednego z Umawiających się Państw do obszaru lub ponad obszarem drugiego Umawiającego się Państwa (z lądowaniem lub bez lądowania) podlega specjalnym umowom między naczelnymi władzami lotniczymi obydwóch Umawiających się Państw. Przedsiębiorstwa lotnicze jednego z Umawiających się Państw, dopuszczone do komunikacji lotniczej na podstawie tych specjalnych porozumień, otrzymują od właściwej władzy drugiego Umawiającego się Państwa specjalne zaświadczenia o zezwoleniu.

3. Za obszar w myśl umowy niniejszej uważa się obszar Państwa wraz z jego wodami terytorjalnymi.

4. Za statki powietrzne w myśl umowy niniejszej uważa się prywatne i te państwowe statki powietrzne poruszane zapomocą silników oraz balony wolne, które nie są używane jako statki powietrzne wojskowe, celne lub policyjne.

5. Za wojskowe statki powietrzne należy uważać te statki powietrzne, które stanowią część składową sprzętu wojskowego, zaopatrzone są w wojskowe znaki rozpoznawcze, lub takie statki, które znajdują się pod dowództwem osób wykonywających służbę wojskową.

6. Postanowienia umowy niniejszej mają zastosowanie do balonów wolnych, o ile pozwalają na to ich właściwości.

Artykuł 2.

Statki powietrzne są przynależne do tego Państwa, do rejestru którego są prawidłowo wpisane.

Artykuł 3.

1. Każde z Umawiających się Państw ustali punkty, pomiędzy którymi granice jego obszaru można przelatywać.

2. Podczas żeglugi powietrznej ponad obszarem drugiego Państwa statki powietrzne winny, o ile na to zezwala stan pogody, trzymać się szlaków powietrznych, wyznaczonych przez to drugie Państwo; o ile szlak powietrzny nie został wyznaczony, uważa się za wyznaczony szlak najkrótszą dozwoloną drogę.

3. Odcinki graniczne, które jedno z Umawiających się Państw wyznaczyło swoim lub obcym statkom powietrznym do przelatywania swych granic, tudzież szlaki powietrzne, wyznaczone przez nie dla swoich lub obcych statków powietrznych, otwarte są również dla statków powietrznych drugiego Umawiającego się Państwa.

Beachtung der in diesem Vertrage enthaltenen Bestimmungen das Recht zum Luftverkehre in seinem Gebiete.

2. Es besteht indessen Einverständnis darüber, dass die erwerbsmässige Beförderung von Personen oder Sachen sowie insbesondere die Einrichtung und der Betrieb von regelmässigen Luftverkehrsverbindungen durch Luftfahrunternehmen des einen Vertragsstaates in das Gebiet des anderen Vertragsstaates oder über dieses hinweg (mit oder ohne Landung) Sondervereinbarungen zwischen den obersten Luftfahrtbehörden der beiden Vertragsstaaten unterliegen. Die gemäss diesen Sondervereinbarungen zugelassenen Luftfahrunternehmen des einen Vertragsstaates erhalten hierüber von der zuständigen Behörde des anderen Vertragsstaates besondere Genehmigungsurkunden.

3. Als Gebiet im Sinne dieses Vertrages gilt das Gebiet des Staates einschliesslich seiner Territorialgewässer.

4. Als Luftfahrzeuge im Sinne dieses Vertrages gelten die privaten und diejenigen staatlichen Motorluftfahrzeuge und Freiballons, die nicht als Militär-, Zoll- oder Polizeiluftfahrzeuge verwendet werden.

5. Als Militärluftfahrzeuge sind jene Luftfahrzeuge anzusehen, die einen Bestandteil der militärischen Ausrüstung bilden, die durch die Abzeichen als militärische Fahrzeuge gekennzeichnet sind oder die von Personen in Ausübung ihres Militärdienstes befehligt werden.

6. Auf Freiballons sind die Bestimmungen dieses Vertrages nur soweit anzuwenden, als es deren Eigenart zulässt.

Artikel 2.

Die Luftfahrzeuge besitzen die Nationalität des Staates, in dessen Register sie ordnungsmässig eingetragen sind.

Artikel 3.

1. Jeder der beiden Vertragsstaaten wird die Punkte bestimmen, zwischen denen die Grenzen seines Gebietes überflogen werden dürfen.

2. Beim Luftverkehr im Gebiete des anderen Staates müssen die Luftfahrzeuge sich, soweit die Wetterlage es zulässt, an den von diesem anderen Staate vorgeschriebenen Luftweg halten; ist kein bestimmter Luftweg vorgeschrieben, so gilt der kürzeste zulässige Weg als vorgeschriebener Luftweg.

3. Die Grenzabschnitte, die ein Vertragsstaat seinen eigenen oder fremden Luftfahrzeugen für den Überflug seiner Grenzen eingeräumt hat, sowie die von ihm für eigene oder fremde Luftfahrzeuge vorgeschriebenen Luftwege stehen auch den Luftfahrzeugen des anderen Vertragsstaates offen.

Artykuł 4.

Każde z Umawiających się Państw może zabronić żeglugi powietrznej ponad pewnymi częściami swego obszaru pod warunkiem jednak, że pod tym względem nie będzie czyniona żadna różnica pomiędzy statkami powietrznymi obydwóch Umawiających się Państw.

Artikel 4.

Jeder Vertragsstaat kann den Luftverkehr über bestimmten Teilen seines Gebietes verbieten, vorausgesetzt, dass in dieser Beziehung kein Unterschied zwischen den Luftfahrzeugen der beiden Vertragsstaaten gemacht wird.

Artykuł 5.

Obydwa Umawiające się Państwa będą sobie komunikowały o odcinkach, wyznaczonych dla przelotu swych granic, o wyznaczonych szlakach powietrznych oraz o tych częściach swych obszarów, ponad którymi żegluga powietrzna jest zakazana, jak również o wszystkich zmianach zachodzących w tych sprawach.

Artikel 5.

Beide Vertragsstaaten werden einander die für den Überflug bestimmten Grenzabschnitte, die vorgeschriebenen Luftwege und jene Teile ihres Gebietes mitteilen, über denen der Luftverkehr verboten ist, sowie alle in diesen Belangen sich ergebenden Änderungen.

Artykuł 6.

Każde z Umawiających się Państw zastrzega sobie prawo w warunkach nadzwyczajnych, ograniczyć z mocą natychmiastową żeglugę powietrzną ponad swym obszarem albo zabronić jej całkowicie lub częściowo.

Artikel 6.

Jeder Vertragsstaat behält sich das Recht vor, unter aussergewöhnlichen Umständen den Luftverkehr über seinen Gebiete mit sofortiger Wirkung einzuschränken oder ganz oder teilweise zu verbieten.

Artykuł 7.

1. Każdy statek powietrzny, który znajdzie się ponad strefą zakazaną jednego z Umawiających się Państw, winien natychmiast dać sygnał alarmowy, przewidziany przepisami o żegludze powietrznej tego Państwa i wylądować bezzwłocznie na najbliższym lotnisku tego Państwa, położonem poza obrębem strefy zakazanej.

2. To samo dotyczy wypadku, gdy statek powietrzny otrzyma podczas lotu specjalny sygnał, oznaczający, że znajduje się ponad strefą zakazaną.

Artikel 7.

1. Jedes Luftfahrzeug, das über ein verbotenes Gebiet eines Vertragsstaates gerät, hat sofort das durch die Luftverkehrsordnung dieses Staates vorgeschriebene Notzeichen zu geben und unverzüglich auf dem ausserhalb des verbotenen Gebietes nächstgelegenen Flugplatze dieses Staates zu landen.

2. Das gleiche gilt, wenn ein Luftfahrzeug während des Fluges ein besonderes Signal erhält, dass es sich über einen verbotenen Gebiete befindet.

Artykuł 8.

Przedsiębiorstwa lotnicze i statki powietrzne jednego z Umawiających się Państw, ich załoga, pasażerowie i ładunek podlegają na obszarze drugiego Umawiającego się Państwa obowiązującym w danym czasie na jego obszarze przepisom, w szczególności przepisom ogólnym o żegludze powietrznej, o ile one się stosują do wszystkich obcych statków powietrznych niezależnie od ich przynależności państwowej, przepisom o dokumentach koncesyjnych, dalej przepisom celnym i dotyczącym innych opłat, zakazów przywozu i wywozu, przewozu osób i towarów, bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz przepisom zdrowotnym i paszportowym. Podlegają one również innym przepisom, wynikającym z obowiązującego w danym czasie ustawodawstwa ogólnego.

Artikel 8.

Die Luftfahrunternehmen und die Luftfahrzeuge des einen Vertragsstaates, ihre Besatzung, Fluggäste und Ladung unterliegen im Gebiete des anderen Vertragsstaates den Verpflichtungen, die sich aus den in diesem Staate jeweils geltenden Bestimmungen ergeben, insbesondere den Vorschriften über den Luftverkehr im allgemeinen, soweit diese auf alle fremden Luftfahrzeuge ohne Unterschied der Nationalität Anwendung finden, den Vorschriften der Genehmigungsurkunden, ferner den Vorschriften über Zölle und andere Abgaben, über Aus- und Einfuhrverbote, über die Beförderung von Personen und Gütern, über die öffentliche Sicherheit und Ordnung sowie den Sanitäts- und Passvorschriften. Sie unterliegen auch den sonstigen Verpflichtungen, die sich aus der jeweiligen allgemeinen Gesetzgebung ergeben.

Artykuł 9.

Każde z Umawiających się Państw ma prawo zastrzec wyłącznie dla krajowych statków powietrznych zarobkowy przewóz osób lub rzeczy pomiędzy dwoma punktami własnego obszaru.

Artikel 9.

Jeder Vertragsstaat ist berechtigt, die erwerbsmässige Beförderung von Personen oder Sachen zwischen zwei Punkten des eigenen Gebietes den heimischen Luftfahrzeugen vorzubehalten.

Artykuł 10.

Materiały pędne, znajdujące się na pokładzie statków powietrznych jednego z Umawiających się Państw, są przy przylocie na obszar drugiego Umawiającego się Państwa zwolnione od cła i innych opłat, z wyjątkiem tych materiałów pędnych, które w tem Państwie mają być wyładowane lub użyte dla lotów wyłącznie wewnątrz tego Państwa.

Artikel 10.

Die an Bord der Luftfahrzeuge des einen Vertragsstaates befindlichen Betriebsmittel sind beim Einflug in das Gebiet des anderen Vertragsstaates zoll- und gebührenfrei, mit Ausnahme jener Betriebsmittel, die auf dem Gebiete dieses Staates ausgeladen werden oder ausschliesslich zu Flügen innerhalb dieses Staates verwendet werden sollen.

Artykuł 11.

1. Statki powietrzne winny posiadać wyraźne i dobrze widoczne znaki przynależności państwowej i rejestracji, pozwalające rozpoznać je w czasie lotu. Ponadto musi być na nich wskazane nazwisko i miejsce zamieszkania właściciela.

2. Statki powietrzne winny być zaopatrzone w karty rejestracji, świadectwa sprawności technicznej i książki pokładowe oraz we wszelkie inne dokumenty wymagane dla żeglugi powietrznej w ich Państwie macierzystem.

Artikel 11.

1. Die Luftfahrzeuge müssen deutliche und gut sichtbare Hoheits- und Eintragungszeichen haben, die ihre Feststellung während des Fluges ermöglichen. Sie müssen ausserdem den Namen und den Wohnsitz des Eigentümers tragen.

2. Die Luftfahrzeuge müssen mit Bescheinigungen über die Eintragung und die Lufttüchtigkeit, mit Bordbüchern, sowie mit allen übrigen in ihrem Heimatstaate für den Luftverkehr vorgeschriebenen Urkunden versehen sein.

Artykuł 12.

Umawiające się Państwa zastrzegają sobie możliwość uregulowania w drodze bezpośredniego porozumienia między właściwymi władzami obydwóch Państw sprawy zabezpieczenia roszczeń o odszkodowania powstałe przy eksploatacji statków powietrznych jednego z Umawiających się Państw na obszarze drugiego Umawiającego się Państwa.

Artikel 12.

Die Vertragsstaaten behalten sich vor, durch Abmachungen unmittelbar zwischen den Zuständigen Behörden beiden Staaten eine Regelung zu treffen, welche die Schadenersatzforderungen sichert, die beim Betrieb von Luftfahrzeugen des einen Vertragsstaates im Gebiete des anderen Vertragsstaates entstanden sind.

Artykuł 13.

1. Członkowie załogi, pełniący na statku powietrznym czynności, wymagające w ich Państwie macierzystym specjalnego zezwolenia, muszą być zaopatrzeni w wymagane w tem Państwie dokumenty, a w szczególności w świadectwa uzdolnienia i upoważnienia.

2. Inni członkowie załogi winni posiadać dokumenty, stwierdzające ich tożsamość, przynależność państwową, zawód oraz rodzaj zatrudnienia na pokładzie statku powietrznego.

3. Załoga i podróżni statków powietrznych winni posiadać dokumenty wymagane przy przekroczeniu granic tego Państwa, na którego obszar się udają, o ile w tym względzie nie nastąpi między Umawiającymi się Państwami inne porozumienie.

Artikel 13.

1. Die Mitglieder der Besatzung, die im Luftfahrzeug eine in ihrem Heimatstaate einer besonderen Erlaubnis unterliegende Tätigkeit ausüben, müssen mit den in ihrem Heimatstaat vorgeschriebenen Ausweisen für den Luftverkehr, insbesondere mit den vorschriftsmässigen Befähigungszeugnissen und Zulassungsscheinen versehen sein.

2. Die übrigen Mitglieder der Besatzung müssen mit Ausweisen versehen sein, die ihre Identität, ihre Staatsangehörigkeit, ihren Beruf und ihre Beschäftigung an Bord angeben.

3. Die Besatzung und die Fluggäste müssen mit den Ausweisen versehen sein, die im Vertragsstaate, in dessen Gebiet sie sich begehen, für die Überschreitung der Grenzen vorgeschrieben sind, soweit nicht zwischen den beiden Vertragsstaaten etwas anderes vereinbart wird.

Artykuł 14.

1. Świadcstwa sprawności technicznej, świadectwa uzdolnienia załogi i upoważnienia oraz karty rejestracyjne, wystawione lub uznane przez jedno z Umawiających się Państw dla statku powietrznego lub załogi, są ważne na obszarze drugiego Umawiającego się Państwa narówni z odnośnymi dokumentami, wystawionymi lub uznanymi przez to drugie Państwo, z tem jednak zastrzeżeniem, że świadectwa uzdolnienia i upoważnienia załogi ważne są tylko dla obsługi statków powietrznych, należących do Państwa wystawiającego te dokumenty. Wyjątki mogą być robione tylko za zezwoleniem naczelnej władzy lotniczej drugiego Umawiającego się Państwa.

2. Każde z Umawiających się Państw zastrzega sobie prawo nieuznawania dla żeglugi powietrznej w granicach swego obszaru świadectw uzdolnienia i upoważnień, wydanych jego obywatelom przez drugie Umawiające się Państwo.

Artykuł 15.

1. Statki powietrzne jednego z Umawiających się Państw mogą być na obszarze drugiego Umawiającego się Państwa tylko wtedy wyposażone w radjoelektryczny sprzęt łączności, o ile jest to dozwolone w obydwóch Umawiających się Państwach. Sprzęt ten może być używany na obszarze każdego z Umawiających się Państw tylko zgodnie z postanowieniami obowiązującymi na obszarze tego Państwa i może być obsługiwany tylko przez tych członków załogi, którzy zaopatrzeni są w specjalne na to zezwolenie swego Państwa macierzystego.

2. Obydwa Umawiające się Państwa zastrzegają sobie ze względu na bezpieczeństwo prawo wydawania przepisów o obowiązku wyposażenia statków powietrznych w radjoelektryczny sprzęt łączności.

3. Właściwym władzom obydwóch Umawiających się Państw pozostawia się prawo bezpośredniego porozumienia się co do stosowania postanowień niniejszego artykułu.

Artykuł 16.

1. Statki powietrzne, ich załoga i pasażerowie mogą przewozić broń, amunicję, materiały wojenne, wyroby mogące mieć zastosowanie do prowadzenia wojny chemicznej, materiały strzelnicze i wybuchowe, gołębie pocztowe oraz sprzęt foto i kinematograficzny tylko za zezwoleniem Państwa, na którego obszarze statek powietrzny się znajduje. Postanowienie to nie dotyczy jednak członków załogi, o ile chodzi o zabieranie ze sobą sprzętu sygnalizacyjnego i broni ręcznej, koniecznej dla obrony przewożonych osób i rzeczy, nie naruszając przez to istniejących na danym obszarze przepisów co do prawa posiadania i noszenia broni.

Artikel 14.

1. Die Lufttüchtigkeits-scheine, Befähigungszeugnisse, Zulassungs- und Eintragungsscheine, die von einem der Vertragsstaaten für das Luftfahrzeug oder die Besatzung ausgestellt oder anerkannt worden sind, haben im anderen Vertragsstaate dieselbe Gültigkeit wie die in diesem Staate ausgestellten oder anerkannten entsprechenden Urkunden; die Befähigungszeugnisse und Zulassungsscheine der Besatzung jedoch nur für die Bedienung von Luftfahrzeugen ihres Staates. Ausnahmen können nur mit Erlaubnis der obersten Luftfahrtbehörde des anderen Staates gemacht werden.

2. Jeder der beiden Vertragsstaaten behält sich das Recht vor, für den Luftverkehr innerhalb seines Gebietes den seinen Staatsangehörigen vom anderen Vertragsstaat erteilten Befähigungszeugnissen und Zulassungsscheinen die Anerkennung zu versagen.

Artikel 15.

1. Die Luftfahrzeuge des einen Vertragsstaates dürfen im Gebiete des anderen Vertragsstaates nur insoweit mit Gerät zur radioelektrischen Nachrichtenübermittlung versehen sein, als dies in beiden Vertragsstaaten gestattet ist. Dieses Gerät darf im Gebiete jedes Vertragsstaates nur den auf dem Gebiet dieses Vertragsstaates geltenden Bestimmungen gemäss benützt werden und darf nur von denjenigen Mitgliedern der Besatzung bedient werden, die eine besondere Erlaubnis des Heimatstaates hiezu mit sich führen.

2. Die beiden Vertragsstaaten behalten sich vor, aus Sicherheitsgründen Vorschriften über die Verpflichtung zur Ausstattung von Luftfahrzeugen mit Gerät zur radioelektrischen Nachrichtenübermittlung zu erlassen.

3. Es bleibt den zuständigen Behörden beider Vertragsstaaten vorbehalten, sich über die Durchführung der Bestimmungen dieses Artikels, unmittelbar ins Einvernehmen zu setzen.

Artikel 16.

1. Die Luftfahrzeuge, ihre Besatzung und die Fluggäste dürfen Waffen, Munition, Kriegsmaterial, für die chemische Kriegsführung verwendbare Erzeugnisse, Schiess- und Sprengmittel, Briefftauben und Lichtbildgerät nur mit Erlaubnis desjenigen Staates mit sich führen, in dessen Gebiet sich das Luftfahrzeug befindet. Diese Bestimmung gilt jedoch unbeschadet der in diesem Gebiete bestehenden Vorschriften über den Besitz und das Tragen von Waffen nicht für die Mitglieder der Besatzung, soweit es sich um die Mitnahme von Signalmitteln und Faustwaffen handelt, die zum Schutze der beförderten Personen oder Sachen notwendig sind.

2. Każde z Umawiających się Państw może ze względu na bezpieczeństwo publiczne ograniczyć na swoim obszarze przewóz lub posiadanie na statku powietrznym również innych, niewymienionych w poprzednim ustępie niniejszego artykułu przedmiotów pod warunkiem, że pod tym względem nie będzie czyniona żadna różnica między statkami powietrznymi obydwóch Umawiających się Państw.

Artykuł 17.

1. Statki powietrzne, przewożące pasażerów lub rzeczy, winny być zaopatrzone w imienny wykaz pasażerów, w wykaz rodzaju i ilości przewożonych towarów i ładunku, oraz w wymagane deklaracje celne.

2. Zarządy celne obydwóch Umawiających się Państw porozumią się bezpośrednio co do wykonywania dozoru celnego nad statkami powietrznymi.

Artykuł 18.

Przewóz poczty zostanie uregulowany w drodze specjalnego bezpośredniego porozumienia pomiędzy Zarządami pocztowymi obydwóch Umawiających się Państw.

Artykuł 19.

Każde z Umawiających się Państw może na swoim obszarze we wszystkich wypadkach przy odlocie i lądowaniu badać urzędowo statki powietrzne drugiego Umawiającego się Państwa oraz sprawdzać przepisane dowody i inne dokumenty.

Artykuł 20.

1. Lotniska otwarte do użytku publicznego są narówni dostępne dla statków powietrznych obydwóch Umawiających się Państw. Statki powietrzne obydwóch Umawiających się Państw mogą zarówno korzystać z urządzeń przeznaczonych dla lotniczej służby meteorologicznej i radioelektrycznej oraz z urządzeń przeznaczonych dla zapewnienia bezpieczeństwa ruchu lotniczego. Ewentualne opłaty (za lądowanie, postój i t. p.) są jednakowe dla statków powietrznych obydwóch Umawiających się Państw.

2. Przyłot i odlot do lub z jednego z Umawiających się Państw może nastąpić tylko na lotnisko paszportowo-celne, otwarte do użytku publicznego, lub z takiego lotniska, jednakże bez uprzedniego względnie późniejszego lądowania poza takimi lotniskami.

3. W pojedynczych wypadkach mogą władze właściwe zezwolić na przyłot na inne miejsca i na odlot z innych miejsc, na których należy dokonać odprawy paszportowo-celnej. Również w tych szczególnych wypadkach obowiązuje zakaz uprzedniego

2. Aus Gründen der öffentlichen Sicherheit kann jeder Vertragsstaat in seinem Gebiete die Beförderung oder Mitführung auch anderer als der in dem vorstehenden Absatze genannten Gegenstände Einschränkungen unterwerfen, vorausgesetzt, dass in dieser Beziehung kein Unterschied zwischen den Luftfahrzeugen der beiden Vertragsstaaten gemacht wird.

Artikel 17.

1. Luftfahrzeuge, die Fluggäste oder Sachen mit sich führen, müssen mit einem namentlichen Verzeichnis der Fluggäste, einem Verzeichnis über Art und Menge der Waren und Ladung sowie mit den erforderlichen Zollerklärungen versehen sein.

2. Die Zollverwaltungen der beiden Vertragsstaaten werden sich betreff der Ausübung der Zollaufsicht über Luftfahrzeuge unmittelbar verständigen.

Artikel 18.

Die Beförderung der Post wird durch besondere Abmachungen unmittelbar zwischen den Postverwaltungen der beiden Vertragsstaaten geregelt.

Artikel 19.

Jeder Vertragsstaat kann in seinem Gebiet die Luftfahrzeuge des anderen Vertragsstaates in allen Fällen bei Abflug und Landung behördlich untersuchen und die vorgeschriebene Ausweise und sonstigen Urkunden prüfen lassen.

Artikel 20.

1. Die dem öffentlichen Luftverkehr zur Verfügung stehenden Flugplätze sind den Luftfahrzeugen beider Vertragsstaaten in gleicher Weise zugänglich. Die Luftfahrzeuge beider Vertragsstaaten können ebenso die Einrichtungen des für den Luftverkehr bestimmten Wetter- und radioelektrischen Dienstes und des Flugsicherungsdienstes benutzen. Die etwaige Gebühren (Landegebühr, Aufenthaltsgebühr u. s. w.) sind für die Luftfahrzeuge der beiden Vertragsstaaten gleich.

2. Ein- und Ausflug nach und von einem der beiden Vertragsstaaten dürfen nur nach und von einem dem öffentlichen Luftverkehr zur Verfügung stehenden Zollflugplatz, der auch Gelegenheit zur Passabfertigung bietet, und zwar ohne vorhergehende beziehungsweise nachfolgende Landung ausserhalb eines solchen Flugplatzes erfolgen.

3. In einzelnen Fällen können die zuständigen Behörden den Einflug nach und den Ausflug von anderen Plätzen bewilligen, in denen die Zoll- und Passabfertigung vorzunehmen ist. Auch in diesen besonderen Fällen gilt das Verbot vorhergehender bezie-

względnie następnego lądowania poza obrębem tych miejsc. W celu otrzymania takiego zezwolenia należy zawnocześnie poczynić starania u właściwej władzy lotniczej. Koszta odprawy paszportowo-celnej ponosi w tym wypadku strona.

4. W wypadku przymusowego lądowania lub lądowania w rozumieniu art. 7 w Państwie odlotu po odprawie paszportowo-celnej lub w Państwie przylotu przed odprawą paszportowo-celną winni kierownik statku powietrznego, jego załoga i pasażerowie stosować się pod względem odprawy paszportowo-celnej do przepisów Państwa, na którego obszarze wylądowanie nastąpiło.

Artykuł 21.

Każde z Umawiających się Państw poda do wiadomości drugiemu Umawiającemu się Państwu spis lotnisk otwartych do użytku publicznego na jego obszarze z zaznaczeniem lotnisk paszportowo-celnych. Każda zmiana w tym spisie oraz każde nawet czasowe ograniczenie używalności jednego z tych lotnisk winny być bezzwłocznie zakomunikowane drugiemu Umawiającemu się Państwu.

Artykuł 22.

Jako balast mogą być wyrzucane tylko drobny piasek i woda.

Artykuł 23.

1. Inne rzeczy niż balast mogą być wyrzucane w drodze lub mogą być usuwane w inny sposób tylko, jeżeli Państwo Umawiające się, na którego obszarze to ma miejsce, udzieliło na to specjalnego zezwolenia lub gdy wyrzucanie jest konieczne wobec grożącego niebezpieczeństwa.

2. Przy wyrzucaniu odpadków ze statków powietrznych w czasie lotu należy przestrzegać przepisów obowiązujących w Umawiającem się Państwie, na którego obszarze to ma miejsce.

Artykuł 24.

Statek powietrzny, który przylatuje do jednego z Umawiających się Państw lub przelatuje nad jego obszarem, na nim ląduje i zatrzymuje się tylko w miarę potrzeby, może uniknąć zajęcia, zarządzonego za naruszenie prawa ochrony patentu, wzoru, modelu lub znaku towarowego, jeżeli złoży zabezpieczenie, którego wysokość w braku ugodowego porozumienia winna być w czasie możliwie krótkim ustalona przez władzę właściwą dla tej miejscowości, w której zajęcie nastąpiło; przepis ten nie wyklucza korzystania z ulg dalej idących, istniejących w danem Państwie.

hungsweise nachfolgender Landungen ausserhalb dieser Plätze. Um diese Bewilligung ist bei der zuständigen Luftfahrbehörde rechtzeitig anzusuchen. Die Kosten der Zoll- und Passabfertigung in diesem Falle die Partei zu tragen.

4. Findet eine Notlandung oder eine Landung im Sinne des Artikels 7 im Abflugstaat nach der Zoll- und Passabfertigung oder im Einflugstaat vor der Zoll- und Passabfertigung statt, so haben sich der Luftfahrzeugführer, die Besatzung und die Fluggäste hinsichtlich der Zoll- und Passabfertigung nach den Vorschriften zu richten, die in dem betreffenden Staate gelten.

Artikel 21.

Jeder Vertragsstaat teilt dem anderen ein Verzeichnis der in seinem Gebiete dem öffentlichen Luftverkehr zur Verfügung stehenden Flugplätze mit, aus dem zugleich ersichtlich ist, welche Flugplätze Zollflugplätze sind und wo sich Gelegenheit zur Passabfertigung bietet. Jede Veränderung in diesem Verzeichnis und jede auch nur vorübergehende Einschränkung der Benützungsmöglichkeit eines dieser Flugplätze ist dem anderen Vertragsstaat unverzüglich mitzuteilen.

Artikel 22.

Als Ballast darf nur feiner Sand oder Wasser abgeworfen werden.

Artikel 23.

1. Andere Sachen als Ballast dürfen unterwegs nur abgeworfen oder sonst entfernt werden, wenn der Vertragsstaat, in dessen Gebiet die Handlung vorgenommen wird, eine besondere Erlaubnis hierzu erteilt hat oder wenn angesichts drohender Gefahr das Abwerfen notwendig ist.

2. Beim Abwerfen von Abfallstoffen aus unterwegs befindlichen Luftfahrzeugen sind die Vorschriften des Vertragsstaates zu beachten, in dessen Gebiet die Handlung vorgenommen wird.

Artikel 24.

Ein Luftfahrzeug, das in einen der beiden Vertragsstaaten einfliegt, oder sein Gebiet überfliegt und dort nur, soweit erforderlich, landet und Aufenthalt nimmt, kann sich unbeschadet etwa bestehender weitergehender Begünstigungen seiner Beschlagnahme, die wegen Verletzung eines Patentes, Modells, Modelles oder einer Schutzmarke bewirkt wird, durch Hinterlegung einer Sicherheit entziehen, deren Höhe mangels gütlicher Vereinbarung in möglichst kurzer Frist von der zuständigen Behörde des Ortes der Beschlagnahme festzusetzen ist.

Artykuł 25.

Statki powietrzne każdego z Umawiających się Państw mają przy lądowaniu, szczególnie przy musowem, na obszarze drugiego Umawiającego się Państwa prawo do takiej samej pomocy jak statki powietrzne tego Państwa.

Artykuł 26.

Każde z Umawiających się Państw będzie komunikowało drugiemu Umawiającemu się Państwu wszystkie obowiązujące na jego obszarze przepisy o żegludze powietrznej.

Artykuł 27.

W celu zapewnienia przestrzegania postanowień Umowy niniejszej każde z Umawiających się Państw będzie komunikowało drugiemu Umawiającemu się Państwu wykroczenia, któreby popełnione zostały na jego obszarze przez przedsiębiorstwa lotnicze lub statki powietrzne drugiego Umawiającego się Państwa oraz przez ich załogi przeciwko postanowieniom Umowy niniejszej.

Artykuł 28.

Szczegóły wykonywania Umowy niniejszej będą regulowane w miarę potrzeby i możliwości w drodze bezpośredniego porozumiewania się właściwych zarządów (władz) obydwóch Umawiających się Państw.

Artykuł 29.

1. Spory, jakieby powstały co do wykładni lub stosowania niniejszej Umowy, o ile nie zostaną załatwione w drodze dyplomatycznej, będą poddane na żądanie jednego z Umawiających się Państw rozstrzygnięciu niżej wskazanego Sądu Rozjemczego. Rozstrzygnięcia Sądu Rozjemczego mają moc obowiązującą dla obu Umawiających się Państw.

2. Sąd Rozjemczy składa się z trzech członków i tworzy się w ten sposób, że każde z Umawiających się Państw w ciągu miesiąca od chwili zakomunikowania przez jedno z Umawiających się Państw drugiemu Umawiającemu się Państwu żądania zwołania Sądu Rozjemczego mianuje według własnego uznania jednego sędziego rozjemcę.

Jeżeli jedno z Umawiających się Państw nie zamianowało w tym terminie sędziego rozjemcy, wtedy drugie Umawiające się Państwo ma prawo zwrócić się do Prezydenta Związku Szwajcarskiego z prośbą o zamianowanie tego sędziego rozjemcy.

W ciągu tego samego miesiąca zostaje wybrany w drodze obopólnego porozumienia się Umawiających się Państw przewodniczący Sądu Rozjemczego.

Artikel 25.

Die Luftfahrzeuge jedes der beiden Vertragsstaaten haben bei Landungen, insbesondere bei Notlandungen, im Gebiete des anderen Vertragsstaates Anspruch auf die gleiche Hilfeleistung wie die Luftfahrzeuge dieses Staates.

Artikel 26.

Jeder Vertragsstaat wird alle für den Luftverkehr in seinem Gebiete geltenden Vorschriften dem anderen Vertragsstaate mitteilen.

Artikel 27.

Jeder Vertragsstaat wird Zuwiderhandlungen, die in seinem Gebiete von Luftfahrunternehmen oder Luftfahrzeugen des anderen Vertragsstaates sowie von deren Besatzungen gegen die Bestimmungen dieses Vertrages begangen werden sollten, dem anderen Vertragsstaate zwecks Sicherstellung eines vertragsmässigen Verhaltens mitteilen.

Artikel 28.

Die Einzelheiten der Ausführung dieses Vertrages werden, soweit erforderlich und möglich, durch unmittelbare Verständigung zwischen den zuständigen Verwaltungen (Behörden) der beiden Vertragsstaaten geregelt.

Artikel 29.

1. Etwaige Streitfragen in Bezug auf die Auslegung oder Anwendung dieses Vertrages werden, insofern sie nicht auf diplomatischen Wege bereinigt werden, über Verlangen eines Vertragsstaates der Entscheidung des unten bezeichneten Schiedsgerichtes vorgelegt werden. Die Entscheidungen des Schiedsgerichtes sind für beide Vertragsstaaten verbindlich.

2. Das Schiedsgericht setzt sich aus drei Mitgliedern zusammen und wird in der Weise gebildet, dass jeder Vertragsstaat im Laufe eines Monats, nachdem der eine Vertragsstaat dem anderen das Verlangen nach Bestellung des Schiedsgerichtes zur Kenntnis gebracht hat, nach eigener Wahl einen Schiedsrichter ernennt.

Sollte einer der beiden Vertragsstaaten innerhalb dieses Termines den Schiedsrichter nicht ernennen, so hat der andere Vertragsstaat das Recht, sich an den Schweizerischen Bundespräsidenten mit der Bitte um Ernennung dieses Schiedsrichters zu wenden.

Im Laufe desselben Monats wird auf Grund eines Einvernehmens beider Vertragsstaaten der Vorsitzende des Schiedsgerichtes gewählt. Der Vorsitzen-

go. Przewodniczącym tym winien być biegły w dziedzinie żeglugi powietrznej obywatel jakiegokolwiek trzeciego Państwa, nie posiadający miejsca zamieszkania na obszarze żadnego z Umawiających się Państw i nie pozostający do nich w stosunku służbowym.

Jeżeli w ciągu jednego miesiąca wybór przewodniczącego w drodze porozumienia nie doszedł do skutku, każde z Umawiających się Państw ma prawo zwrócić się do Prezydenta Związku Szwajcarskiego z prośbą o zamianowanie przewodniczącego.

3. Siedzibę Sądu Rozjemczego oznacza przewodniczący.

4. Rozstrzygnięcia Sądu Rozjemczego zapadają większością głosów.

5. O ile żadne z Umawiających się Państw nie wniesie sprzeciwu, postępowanie może być przeprowadzone pismiennie; zresztą sposób postępowania określa sam Sąd Rozjemczy.

6. Każde z Umawiających się Państw pokrywa koszt wynagrodzenia swego sędziego oraz połowę kosztów wynagrodzenia przewodniczącego. Koszta postępowania ponoszą oba Umawiające się Państwa po połowie.

Artykuł 30.

Umowa niniejsza zawarta jest na czas nieokreślony. Może ona być w każdym czasie wypowiedziana przez jedno z Umawiających się Państw za uprzednim dwunastomiesięcznym wypowiedzeniem.

Artykuł 31.

1. Umowa niniejsza będzie ratyfikowana i dokumenty ratyfikacyjne zostaną wymienione w Warszawie w możliwie krótkim czasie.

2. Umowa wchodzi w życie w miesiąc po dniu wymiany dokumentów ratyfikacyjnych.

NA DOWÓD CZEGO pełnomocnicy podpisali Umowę niniejszą i wycisnęli na niej swe pieczęcie.

Sporządzono w Wiedniu dnia dziesiątego kwietnia tysiąc dziewięćset trzydziestego roku w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach w języku polskim i niemieckim, przyczem obydwie teksty są autentyczne.

L. S. (—) *Dr. Karol Bader*

PROTOKÓŁ DODATKOWY.

Przy podpisywaniu Umowy pomiędzy Rzeczpospolitą Polską a Republiką Austriacką o żegludze powietrznej podpisani Pełnomocnicy zgodzili się dodatkowo na następujące postanowienia:

1. Obydwa Umawiające się Państwa zapewnią w ramach istniejących przepisów wszelkie możliwe ułatwienia w celu uproszczenia i przyspieszenia od-

de soll ein Fachman auf dem Gebiete der Luftfahrt sein und zwar: ein Staatsbürger eines dritten Staates, welcher weder auf dem Gebiete eines der Vertragsstaaten seinen Wohnsitz hat, noch in einem Dienstverhältnis zu einem der Vertragsstaaten steht.

Sollte im Laufe eines Monats die einvernehmliche Wahl des Vorsitzenden des Schiedsgerichtes nicht zustande kommen, so hat jeder Vertragsstaat das Recht, sich an den Schweizerischen Bundespräsidenten mit der Bitte um Ernennung eines Vorsitzenden zu wenden.

3. Den Sitz des Schiedsgerichtes bestimmt der Vorsitzende.

4. Die Entscheidungen des Schiedsgerichtes werden mit Stimmenmehrheit gefällt.

5. Erhebt keiner der beiden Vertragsstaaten einen Einspruch, so kann das Verfahren schriftlich durchgeführt werden; ansonst bestimmt das Schiedsgericht die Form des Verfahrens.

6. Jeder Vertragsstaat entlohnt seinen Schiedsrichter für dessen Tätigkeit und trägt die Hälfte der Entlohnung des Vorsitzenden. Die Kosten des Verfahrens tragen beide Vertragsstaaten zur Hälfte.

Artikel 30.

Dieser Vertrag wird für unbestimmte Zeit geschlossen. Er kann jederzeit von jedem Vertragsstaate mit einer Frist von zwölf Monaten gekündigt werden.

Artikel 31.

1. Dieser Vertrag wird ratifiziert und die Ratifikationsurkunden werden in Warschau in möglichst kurzer Zeit ausgetauscht werden.

2. Der Vertrag tritt einen Monat nach dem Tage des Austausches der Ratifikationsurkunden in Kraft.

ZU URKUND DESSEN haben die Bevollmächtigten diesen Vertrag unterschrieben und mit ihren Siegeln versehen.

Geschehen in Wien, am zehnten April tausendneunhundertdreissig, in zwei Gleichstücken in polnischer und deutscher Sprache, wobei beide Texte gleich authentisch sind.

L. S. (—) *Dr. Karol Bader*

ZUSATZPROTOKOLL.

Bei Unterzeichnung des zwischen der Republik Polen und der Republik Österreich abgeschlossenen Vertrages über den Luftverkehr sind die unterfertigten Bevollmächtigten weiters über Folgendes übereingekommen:

1. Die beiden Vertragsstaaten werden zum Zwecke der Vereinfachung und Beschleunigung der Zolabfertigung, die mit der Beförderung der Fahr-

prawy celnej przy przewozie drogą powietrzną pasażerów, poczty i towarów.

2. Celem ułatwienia eksploatacji regularnych połączeń lotniczych wymienionych w art. 1 ustęp 2 Umowy obydwaj Umawiające się Państwa są zgodne co do tego, że statki powietrzne służące do eksploatacji wspomnianych połączeń, łącznie z umieszczonymi na nich silnikami, zarówno jak silniki zapasowe, części wymienne, aparaty i instrumenty wpisane lub przeznaczone do wpisania do wykazów inwentarzowych tych statków powietrznych i warsztatów (składow), dopuszczone będą w obydwóch Umawiających się Państwach w drodze warunkowej odprawy celnej bez zabezpieczenia celnego pod warunkiem, że będą wywiezione zpowrotem pod dozorem celnym w terminie ustalonym przez właściwą władzę celną. Obowiązki wywiezienia zpowrotem podlegają te przedmioty również wówczas, gdy stały się niezdatne do użytku, o ile ostateczne ocenie ich ma być uniknięte.

3. Dla przedmiotów znajdujących się w warsztacie (składzie) koncesjonowanego przedsiębiorstwa lotniczego termin wywiezienia zpowrotem może być przedłużony na podstawie uzasadnionego wniosku przedsiębiorstwa.

4. Przedmioty odprawione warunkowo zgodnie z powyższymi postanowieniami znajdować się będą pod dozorem celnym i bez zgody właściwej władzy celnej nie będą mogły być użyte inaczej jak dla celów eksploatacji statków powietrznych, obsługujących połączenia lotnicze, wymienione w ustępie 2.

Powyższy protokół dodatkowy, stanowiący nierozdzieloną część wspomnianej na wstępie Umowy i wchodzący z nią razem w życie, sporządzony został w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach w języku polskim i niemieckim, przyczem obydwaj teksty są autentyczne.

Na dowód czego Pełnomocnicy podpisali niniejszy protokół dodatkowy.

Wiedeń, dnia dziesiątego kwietnia tysiąc dziewięćset trzydziestego roku.

L. S. (—) *Dr. Karol Bader*

gäste, Post und Waren auf dem Luftwege verbunden ist, alle im Rahmen der bestehenden Vorschriften möglichen Erleichterungen gewähren.

2. Um den Betrieb der im Artikel 1, Absatz 2, des Vertrages bezeichneten regelmässigen Luftverkehrsverbindungen zu erleichtern, sind die beiden Vertragsstaaten darüber einig, dass die zum Betriebe dieser Verbindungen bestimmten Luftfahrzeuge einschliesslich der eingebauten Motoren, sowie alle in den Inventarverzeichnissen dieser Luftfahrzeuge oder der Werkstätten (Lager) eingetragenen oder für die Eintragung bestimmten Ersatzmotoren, Ersatzteile, Apparate und Instrumente in beiden Vertragsstaaten sicherstellungsfrei im Zollvormerkverfahren unter der Bedingung abgefertigt werden, dass sie in einer von den zuständigen Zollbehörden festzusetzenden Frist unter Zollaufsicht wiederauszuführen sind. Der Wiederausfuhrpflicht unterliegen diese Gegenstände auch dann, wenn sie unbrauchbar geworden sind, falls deren endgiltige Verzollung vermieden werden soll.

3. Für die in der Werkstätte (Lager) eines zugelassenen Luftfahrunternehmens befindlichen Gegenstände kann die Wiederausfuhrfrist auf Grund eines begründeten Antrages des Unternehmens verlängert werden.

4. Die gemäss den vorstehenden Bestimmungen im Zollvormerkverfahren abgefertigten Gegenstände stehen unter Zollaufsicht und dürfen ohne Zustimmung der zuständigen Zollbehörde nicht anders als zu Betriebszwecken der auf den in Absatz 2 bezeichneten Luftverkehrsverbindungen eingesetzten Luftfahrzeuge verwendet werden.

Dieses Zusatzprotokoll, das als Bestandteil des Eingangs bezeichneten Vertrages gilt und mit diesem in Kraft tritt, wird in zwei Gleichstücken in polnischer und in deutscher Sprache ausgefertigt, wobei beide Texte gleich authentisch sind.

Zu Urkund dessen haben die Bevollmächtigten dieses Zusatzprotokoll unterschrieben.

Geschehen in Wien, am zehnten April tausendneunhundertdreissig.

L. S. (—) *Dr. Michael Hainisch*

Zaznajomiwszy się z powyższą Umową i Protokółem Dodatkowym uznaliśmy je i uznajemy za słuszne zarówno w całości, jak i każde z zawartych w nich postanowień; oświadczamy, że są przyjęte, ratyfikowane i potwierdzone i przyrzekamy, że będą niezmiennie zachowywane.

Na dowód czego wydaliśmy Akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.

Dano w Warszawie, dnia 7 sierpnia 1930 r.

I. Mościcki

Przez Prezydenta Rzeczypospolitej
Prezes Rady Ministrów:

W. Stawek

Minister Spraw Zagranicznych:

August Zaleski

